

تاریخچه و رساله‌ها	۲۶۱
نخستین آثار	۸۷۱
آثار و رساله‌ها: بخش شعر	۲۵۱
آثار و رساله‌ها: بخش نثر	۵۹۱
آثار و رساله‌ها: بخش شعر	۶۶۱
آثار و رساله‌ها: بخش نثر	۶۶۲
آثار و رساله‌ها: بخش شعر	۶۶۳
آثار و رساله‌ها: بخش نثر	۶۶۴
آثار و رساله‌ها: بخش شعر	۶۶۵
آثار و رساله‌ها: بخش نثر	۶۶۶
آثار و رساله‌ها: بخش شعر	۶۶۷
آثار و رساله‌ها: بخش نثر	۶۶۸
آثار و رساله‌ها: بخش شعر	۶۶۹
آثار و رساله‌ها: بخش نثر	۶۷۰
آثار و رساله‌ها: بخش شعر	۶۷۱
آثار و رساله‌ها: بخش نثر	۶۷۲
آثار و رساله‌ها: بخش شعر	۶۷۳
آثار و رساله‌ها: بخش نثر	۶۷۴
آثار و رساله‌ها: بخش شعر	۶۷۵
آثار و رساله‌ها: بخش نثر	۶۷۶
آثار و رساله‌ها: بخش شعر	۶۷۷
آثار و رساله‌ها: بخش نثر	۶۷۸
آثار و رساله‌ها: بخش شعر	۶۷۹
آثار و رساله‌ها: بخش نثر	۶۸۰
آثار و رساله‌ها: بخش شعر	۶۸۱
آثار و رساله‌ها: بخش نثر	۶۸۲
آثار و رساله‌ها: بخش شعر	۶۸۳
آثار و رساله‌ها: بخش نثر	۶۸۴
آثار و رساله‌ها: بخش شعر	۶۸۵
آثار و رساله‌ها: بخش نثر	۶۸۶
آثار و رساله‌ها: بخش شعر	۶۸۷
آثار و رساله‌ها: بخش نثر	۶۸۸
آثار و رساله‌ها: بخش شعر	۶۸۹
آثار و رساله‌ها: بخش نثر	۶۹۰
آثار و رساله‌ها: بخش شعر	۶۹۱
آثار و رساله‌ها: بخش نثر	۶۹۲
آثار و رساله‌ها: بخش شعر	۶۹۳
آثار و رساله‌ها: بخش نثر	۶۹۴
آثار و رساله‌ها: بخش شعر	۶۹۵
آثار و رساله‌ها: بخش نثر	۶۹۶
آثار و رساله‌ها: بخش شعر	۶۹۷
آثار و رساله‌ها: بخش نثر	۶۹۸
آثار و رساله‌ها: بخش شعر	۶۹۹
آثار و رساله‌ها: بخش نثر	۷۰۰

فهرست

۱۳	بخش نخست: نگاهی به زندگی
۴۱	بخش دوم: تحلیلی از آثار
۴۳	نخستین آثار
۴۶	تیسفون
۵۲	شاهین‌ها
۷۳	نشم
۷۶	فروزه
۷۹	چیزک
۸۰	افسانه نو
۸۹	بخش سوم: شناختی از آرا
۹۱	از خودشناسی تا فرابشر
۱۰۱	ایران و تاریخش
۱۱۲	تندر و پدربزرگش
۱۲۱	شعر فارسی در عصر کهن

دوره‌های مختلف از جمله عصر ساسانی، ساسانی، صفوی، قاجاری، پهلوی، و جمهوری اسلامی. این آثار در زمینه‌های مختلف ادبی، تاریخی، فلسفی، و اجتماعی به نگارش درآمده است. در این کتاب، به بررسی آثار و آرای نویسندگان برجسته ایرانی پرداخته شده است. این کتاب به گونه‌ای تدوین شده که برای دانشجویان و محققان در زمینه ادبیات فارسی و تاریخ ادبیات ایران بسیار مفید و کاربردی باشد. در این کتاب، به بررسی آثار و آرای نویسندگان برجسته ایرانی پرداخته شده است. این کتاب به گونه‌ای تدوین شده که برای دانشجویان و محققان در زمینه ادبیات فارسی و تاریخ ادبیات ایران بسیار مفید و کاربردی باشد.

پیش سخن

نشر آثار و آرای عباس شمس‌الدین کیا (۱۲۸۸ - ۱۳۶۶) مشهور به تندر کیا از نیمه نخست دهه ۱۳۱۰ تا نیمه نخست دهه ۱۳۵۰ تداوم داشته است. این آثار و آرا، علاوه بر ادب، به چند زمینه مختلف فکری، فرهنگی و تاریخی مربوط می‌شود. بخش چاپ شده آثار و آرای او بیش از ۲۵۰۰ صفحه است (گویا آثار چاپ نشده‌ای هم داشته که خود از میان برده یا از میان رفته است). آثار و آرای تندر هم از هنجارهای سنتی و نو-سنتی و هم از معیارهای نوگرایانه عصرش دور، یا به ظاهر، دور بوده است. به عبارت دیگر، شمار کسانی که در دهه‌های ۱۳۱۰ - ۱۳۵۰ آن‌ها را نپسندیده‌اند، چند ده بار بیش تر است از کسانی که آن‌ها را پسندیده‌اند. بخش‌هایی از آثار و آرای وی در دهه‌های ۱۳۱۰ - ۱۳۵۰ بازتاب‌هایی را از چند سطر تا چند صفحه برانگیخته است (البته، شاید نتوان اطمینان داشت که همه آثار و آرای تندر، با دقت، خوانده و مرور شده باشند). راست آن است که سر درآوردن از آثار و آرای این مرد عجیب و مرموز، به سبب فراز و فرودها و هیجان‌های وسیع روحی و فکری، و طغیان‌ها و

۱۳۹	شعر فارسی در عصر تجدد
۱۴۸	حاصل سخن
۱۵۳	بخش چهارم: نثر نویسی و واژه‌ورزی
۱۶۵	بخش پنجم: بازتاب آثار و آرا
۱۹۹	بخش ششم: منتخبی از شاهین‌ها
۲۳۹	فهرست منابع و مأخذ
۲۳۹	الف. آثار تندر کیا
۲۴۰	ب. گفتگوها (در باره زندگی، آثار و آرای تندر)
۲۴۱	پ. آثار دیگران

۷۱	روایت در دهه ۱۳۱۰: تبیین شعر
۷۲	آثار و آرای تندر کیا: تبیین شعر
۷۳	آثار و آرای تندر کیا: تبیین شعر
۹۲	تأثیر
۹۵	تأثیر
۹۷	تأثیر
۹۷	تأثیر
۹۸	تأثیر
۱۰۱	تأثیر
۱۰۱	تأثیر
۱۰۱	تأثیر
۱۰۱	تأثیر

بی‌نظمی‌های گسترده قلمی و کلامی، به ویژه، در دوره دوم زندگی‌اش، کار آسانی نیست.

در کتاب حاضر کوشیده‌ام تا آثار و آرای تندر را از چند سطر تا چند صفحه واقعی یا خیالی، پیدا یا پنهان، سفید یا سیاه، به سطرها و صفحه‌هایی واقعی، پیدا و «خاکستری» بکشانم. نمی‌دانم که از عهده این کار برآمده‌ام یا نه. اما از همه کسانی که به نحوی نسبت به آثار و آرای وی، پیش‌داوری دارند، عاجزانه تقاضایی دارم: از سر لطف داوری خود را تا پایان مطالعه یا مرور این تکنگاری به تعویق افکنید!

تکنگاری حاضر مشتمل است بر شش بخش:

۱. نگاهی به زندگی: در دهه‌های ۱۳۷۰ - ۱۳۸۰ با توجه به برخی نظریه‌های متأخر در نقد ادبی غربی، شماری از منتقدان و پژوهشگران ادبی ایران، از توجه به زندگی شاعر و نویسنده، به کلی، إعراض کرده‌اند. صاحب این قلم در این ژمره قرار ندارد.
۲. تحلیلی از آثار: در این بخش هم به آثار آفرینشگرانه اصلی تندر، یعنی تیسفون و سلسله شاهین‌ها توجه شده است و هم به آثار فرعی‌ترش.
۳. شناختی از آرا: این بخش، مفصل از آب درآمده است. اما این نکته نباید غیرطبیعی تلقی شود. چرا که بخش عمده مجموعه نوشته‌های تندر، آرای گونه‌گون اوست.
۴. نثرنویسی و واژه‌ورزی: تندر، در موارد متعدد، به جستجوی برابرهای فارسی برای کلمه‌ها و اصطلاح‌های فرنگی یا حتا کلمه‌های پذیرفته‌شده قدیمی برآمده است. نثر فارسی وی، با وجود ویژگی‌های خاصش، روان است.
۵. بازتاب آثار و آرا: این بازتاب‌ها، که به دهه‌های ۱۳۱۰ - ۱۳۸۰ مربوط است، البته، همه بازتاب‌ها نیست. در حدی است که صاحب این قلم، در ضمن جستجوهای ادبی‌اش یافته است.
۶. منتخبی از شاهین‌ها: این منتخب در حد پذیرش روزگار بوده است.

از نظر شیوه ارجاع در متن‌های پژوهشی، به ارجاع درون‌متنی، کم‌تر رغبتی داشته‌ام. اما کمیت و کیفیت منابع و مآخذ تألیف حاضر ایجاب می‌کرد تا از این روش، که حسن‌ها و عیب‌هایی خاص خود دارد، پیروی کنم. از خوانندگانی که این روش را نمی‌پسندند، پوزش می‌خواهم.

حق‌گزارانه باید از دو تن یاد کنم که در تألیف این کتاب به من یاری رساندند: ناصر وثوقی (۱۳۰۱ - ۱۳۸۹)؛ حقوق‌دان، مترجم و بنیادگذار اندیشه و هنر، دوست تندر؛ تنها دوست تندر؛ بانو خجسته‌کیا (کارگردان نمایش، پژوهشگر و مترجم؛ خویشاوند تندر). بی‌گفتگو با این دو تن، تصویرهایم از تندر کیا به صورت حاضر در نمی‌آمد.

آرزو دارم که با این تکنگاری، برگی از تاریخ ادبی ایران در عصر تجدد را از مجهول به معلوم تبدیل کرده و از تاریکی به روشنایی آورده باشم.

کامیار عابدی شال

سوم اوت ۲۰۱۳ / دوازدهم مرداد ۱۳۹۲

اوساکای ژاپن